

IX Konferencja Naukowo-Techniczna
**OCRONA ŚRODOWISKA
W ENERGETYCE 2014**
17-18 lutego, Hotel Angelo Katowice

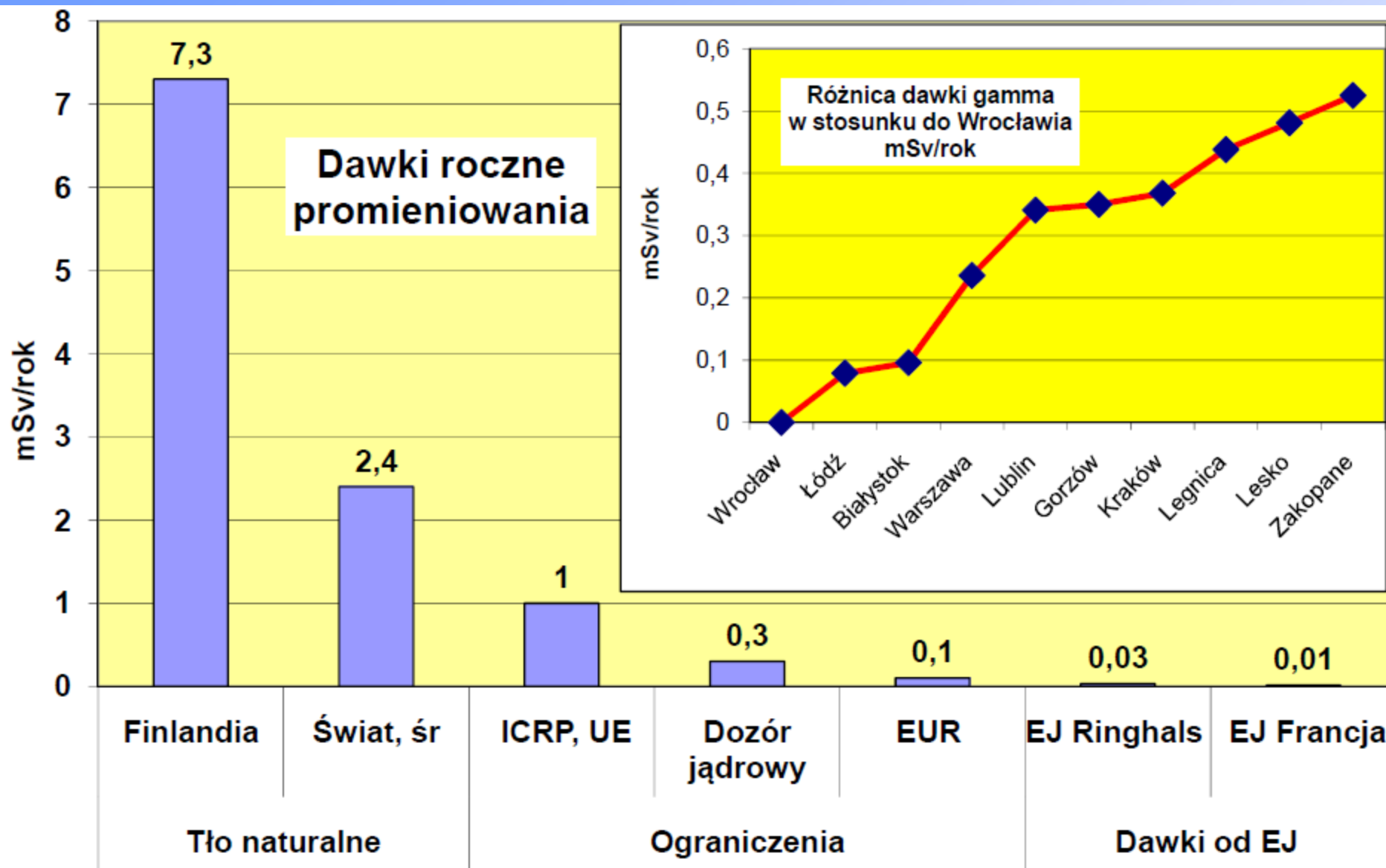
WPŁYW ELEKTROWNI JĄDROWEJ NA ŚRODOWISKO

Dr inż. A. Strupczewski, prof. nadzw NCBJ
Viceprzes Stowarzyszenia Ekologów
Na Rzecz Energii Nuklearnej SEREN-Polska
A.Strupczewski@cyf.gov.pl

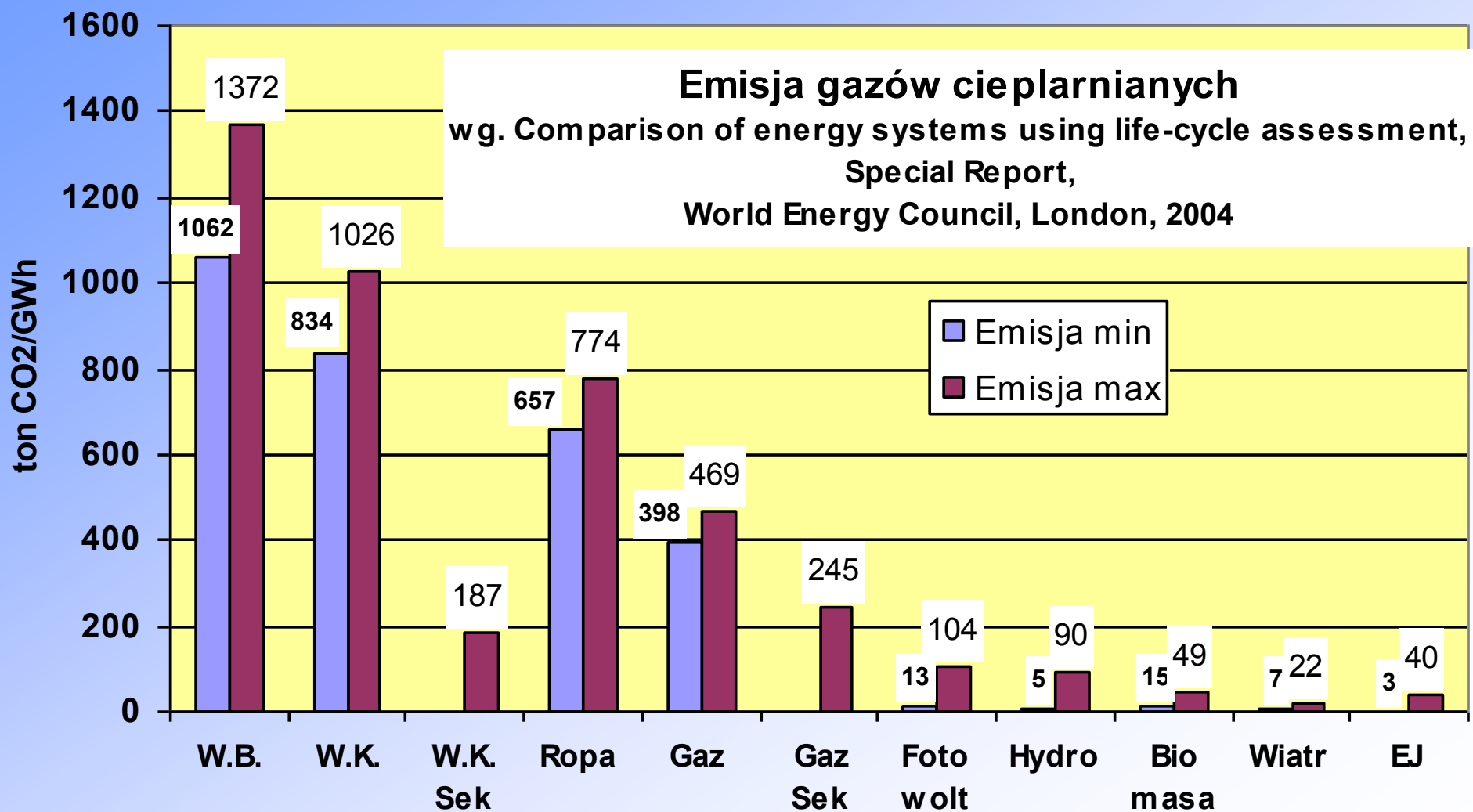
Elektrownie jądrowe – to czyste niebo i woda, tania energia elektryczna i zachowanie węgla dla przyszłych pokoleń

Dawki od EJ mniejsze niż różnice między miastami w Polsce

EJ nie powodują emisji CO2

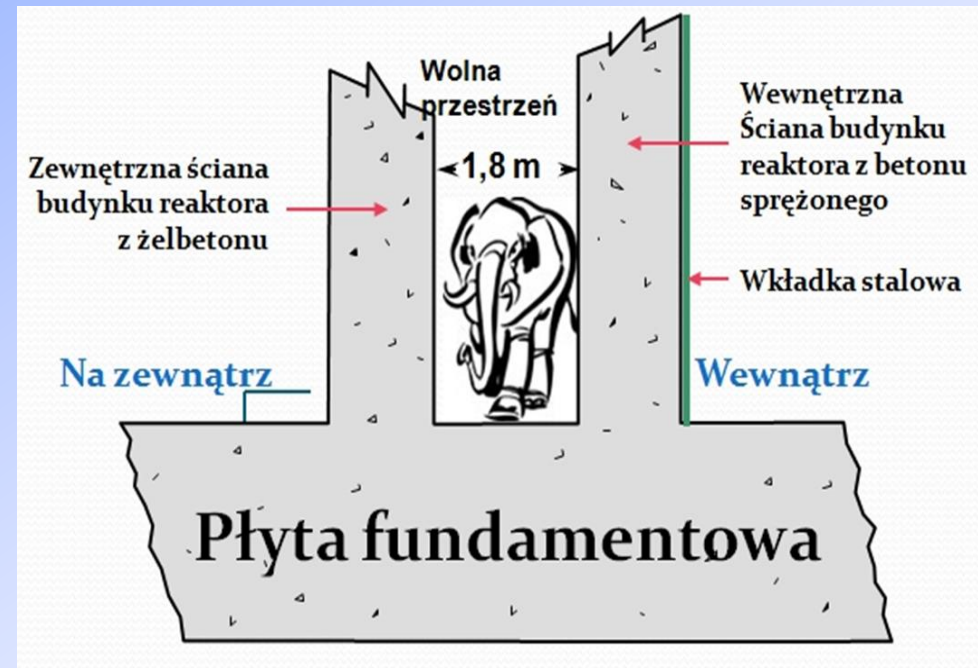

Awaria taka jak w Czarnobylu nie może zdarzyć się w reaktorach PWR lub BWR

Po awarii w reaktorze w Czarnobylu moc wzrosła, a w reaktorze PWR moc maleje. Reaktor PWR ma wbudowane cechy bezpieczeństwa, oparte na zjawiskach naturalnych.

Reaktor w Czarnobylu nie miał obudowy bezpieczeństwa – reaktor PWR ma potężną obudowę

Obudowa bezpieczeństwa reaktora III generacji, np. EPR, wytrzymuje uderzenie największego samolotu pasażerskiego lub samolotu wojskowego.

Katastrofa w Japonii to skutek trzęsienia ziemi, nie awarii reaktorów

---

- Fakty:
- W największym w historii Japonii trzęsieniu ziemi i tsunami uległa zniszczeniu EJ Fukushima ze starymi reaktorami BWR
- Powód- niedostateczne zabezpieczenie przed falą tsunami, której wielkość źle ocenili japońscy hydrologi.
- Skutek – ewakuacja ludności w promieniu 30 km.
- Ale ani jednego zgonu wskutek promieniowania z uszkodzonych reaktorów!

Trzęsienie ziemi i Tsunami

Reaktory nie spowodowały żadnego zgonu!

Skutki:

25000 zgonów

Kompletne
zniszczenie
prowincji

Przesunięcie
poziome całej
wyspy o 2 metry.

Zniszczenie 4
reaktorów

Skutki promieniowania:

Dawki efektywne dla dzieci **od 0,01 do 1,2 mSv łącznie- nie groźne.**

Wstrzymanie jedzenia zebranego
na powierzchni **zaledwie kilku km²**

Nawet największe dawki (230 mSv)
otrzymane przez pracowników
elektrowni nie są groźne dla
zdrowia, nie przekraczają dawek
dopuszczalnych

EJ zbudowana zgodnie z wymaganiami EUR nie stwarza zagrożenia nawet po awarii

---

Po awariach uwzględnionych w projekcie (aż do rozerwania obiegu pierwotnego) nie potrzeba żadnych działań dalej niż 800 m od EJ

Nawet po hipotetycznych ciężkich awariach nie ma zagrożenia dla ludności poza strefą wyłączenia EJ:

- **Nie potrzeba wczesnych działań ochronnych** po awarii dalej niż 800 m od EJ (granica strefy wyłączenie wokół EJ)
- **Nie potrzeba działań średnio terminowych** dalej niż 3 km od EJ
- **Nie potrzeba działań długoterminowych** (ewakuacja, ograniczenie spożycia produktów rolnych) dalej niż 800 m od EJ
- Skutki ekonomiczne ograniczone

Takie bezpieczeństwo zapewniają EJ z EPR budowane w Finlandii i we Francji, lub AP 1000 i ABWR (USA)

Więc czy warto budować elektrownie jądrowe w Polsce?

- **Wybieramy elektrownie III generacji właśnie po to, by zapobiec wszelkim zagrożeniom ludności**
- **Elektrownie jądrowe XXI wieku nie zanieczyszczają środowiska**
- **Dają taną energię elektryczną**
- **Są stabilnym i niezawodnym źródłem prądu**
- **Są przyjazne dla ludzi i bezpieczne**
- **Nie emitują CO₂**
- **Pozwalają zachować węgiel na przyszłość.**

WARTO !

Dziękuję za uwagę

Tłumy na plaży koło EJ Vandellos w Hiszpanii,

Reaktory wysokotemperaturowe IV Generacji

W reaktorach wysokotemperaturowych hel osiąga 900 oC.

produkcja: energii elektrycznej, pary technologicznej,
gazu syntezowego zasilanego ciepłem jądrowym

UE - Nuclear Cogeneration Working Group w ramach SNE-TP
(Sustainable Nuclear Energy Technology Platform). Dawniej
programy Euratomu obecnie NC2I-R koordynacja NCBJ.

Rozwinięcie prac program HTR-PL, w Polsce konsorcjum, wiodąca
AGH Kraków, finansowanie NCBiR

Planowana konstrukcja pierwszego VHTR, w RPA, straciła
rządowe dotacje w lutym 2010^[1]. (wzrost kosztów, problemy
techniczne zniechęciły potencjalnych inwestorów).

Chiny planują HTGR do produkcji wodoru, gazyfikacji węgla.
produkcji metanolu. (reaktor ze złożem kulowym 100 MW, 2024)

Reaktory SMR, bezpieczeństwo, prostota, małe bloki, np. 8 x 200 MW

- Do kategorii SMR zaliczane są również małe reaktory chłodzone ciekłym metalem (sodem, ołowiem, bizmutem), np reaktor chłodzony sodem PRISM rozwijany przez konsorcjum GE Hitachi i projekt reaktora, którego chłodziwem jest eutektyka ołowiano-bizmutowa AVBR-100 opracowany w Rosji.
- Odrębną grupę stanowią reaktory na stopionych solach (MSR = Molten Salt Reactor) gdzie stopiony fluorek uranu jest jednocześnie paliwem i chłodziwem, np. projekt Fuji MSR (Japońsko-Amerykańsko-Rosyjskie konsorcjum).
- US DOE przyznała w grudniu 2012 r. grant na rozwój reaktora m-Power, firmy Babcock and Wilcox, która wspólnie z TVA stara się o licencję na zbudowanie 4 reaktorów po 180 MW. Obecnie BW planuje sprzedaż swych akcji.

Wada- wysokie koszty

Ekonomicznie uzasadnione tylko

- w lokalizacjach położonych daleko od sieci przesyłowej, np. na dalekiej północy w Rosji lub w USA,
- w krajach rozwiniętych jako jednostki uzupełniające niewielki wzrost potrzeb energetycznych w poszczególnych regionach energetycznych,
- jako lokalne źródła ciepła dla przemysłu, miejskich sieci ciepłowniczych, odsalania wody morskiej,
- w krajach o małej łącznej mocy sieci, gdzie duże bloki trudno stosować ze względu na równowagę sieci.

Reaktory SMR nie stanowią konkurencji dla reaktorów dużej mocy mających pracować jako podstawowe elementy systemu energetycznego.

Problemy lokalizacyjne podobne jak dla dużych bloków. Licencjonowanie trwa

Kraj	Projekt	Stan zaawansowania projektów SMR
	SMART	W lipcu 2012 r. Koreńska Komisja Bezpieczeństwa i Ochrony Jądrowej zatwierdziła projekt reaktora SMART o mocy 100 MWe. Jest to pierwszy reaktor SMR PWR który uzyskał certyfikację.
	NuScale mPower Westinghouse-SMR HI-SMUR	W listopadzie 2012 r. Departament Energii Stanów Zjednoczonych spośród czterech projektów wybrał mPower firmy Babcock&Wilcom i przeznaczył 425 mln \$ na jego rozwój.
	KLT-40s SVBR-100 SHELF	Dwa moduły reaktorów KLT-40 montowane jako napęd na statkach – bliskie ukończenia. Reaktory SVBR chłodzone eutektyką ołowiano-bizmutową, będą uruchomione około 2018 roku. Rozpoczęte prace nad koncepcją reaktora PWR SMR osadzonego na dnie morskim.
	Flexblue	Firma DCNS pracuje nad koncepcją reaktora SMR o mocy 50-250 MWe osadzanego na dnie morskim na głębokości 60-100 m. i w odległości 5-15 km od brzegu.
	CAREM-25	Prace nad wyborem lokalizacji dla reaktora CAREM-25 rozpoczęły się we wrześniu 2011. Budowa demonstratora rozpocznie się wkrótce.
	4S	Toshiba zgłosiła projekt reaktora 4S do certyfikacji przez Amerykański Dozór Jądrowy (NRC), aby ubiegać się o możliwość budowy jednostki na Alasce i w krajach rozpoczynających program jądrowy
	HTR-PM ACP-100	Dwa moduły reaktorów HTR-PM są w trakcie budowy. Firma CNNC pracuje nad projektem reaktora ACP-100

reaktor	moc	liczba reaktorów na 6000 MW
EPR	1600 MWe	4
AP1000	1000 MWe	6
mPower	160 MWe	38
NuScale	45 MWe	134

Cykl paliwowy w reaktorze mPower 4 lata. Po zdobyciu doświadczenia przynajmniej z jednego cyklu eksploatacji – a więc w 2024-2026 r. można będzie mówić o oferowaniu go do masowej produkcji.

ITER (*International Thermonuclear Experimental Reactor*) - Cadarache

---

- **ITER** - Program jest przewidywany na 30 lat (10 lat budowy i 20 lat pracy reaktora), i ma kosztować w przybliżeniu 10 mld Euro. Uczestnicy: UE, Japonia, Rosja, USA, Chiny.
- Pierwszy zapłon przewidywany jest na rok 2019. ITER ma każdorazowo podtrzymywać reakcję fuzyjną przez około 1000 sekund, osiągając moc 500-1100 MW¹. Dla porównania JET utrzymuje reakcję przez mniej niż sekundę i uzyskuje moc 16 MW.
- Energia w tym reaktorze będzie wydzielać się w postaci ciepła, nie jest przewidywane przetwarzanie jej na energię elektryczną. Na bazie ITER ma powstać przyszła generacja reaktorów fuzyjnych, mogących produkować 3000–4000 MW mocy.

W LLNL uzyskano więcej energii z syntezy termojądrowej niż dostarczono do "paliwa".

- Badania nad syntezą termojądrową w Lawrence Livermore National Laboratory - LLNL w Kalifornii z użyciem wielkiego 192-wiązkowego lasera NIF (National Ignition Facility)
- "W kuleczce o średnicy 2 mm zamknięto i zamrożono +paliwo+, czyli mieszaninę deuteru i trytu (D i T - izotopy wodoru)" - Mieszaninę poddano silnemu promieniowaniu rentgenowskiemu generowanemu przez laser, doprowadzając do kompresji i podgrzania "paliwa".
- W centrum kulki uzyskano wielkie gęstości i olbrzymie temperatury mieszaniny DT, która stała się plazmą. Dzięki temu można osiągnąć odpowiednie warunki do reakcji syntezy jąder deuteru, w wyniku której powstają cząstki alfa (jądra helu) i neutrony o dużej energii.